

EKONOMIE

GRAAD 11

Olimpiade Vraestel

Ronde Een

Punte: 30

Tyd: 1 uur

Datum: 11 Mei 2022

Instruksies

1. Vul antwoorde in op die ANTWOORDBLAD.
2. Onthou om jou persoonlike inligting volledig in te vul op die ANTWOORDBLAD.
3. Die ANTWOORDBLAD het 4 afdelings, maak seker dat jy die korrekte vak kies.
4. Elke vraag het 4 moontlike antwoorde (A B C D)
Slegs een antwoord is korrek.
Kleur die antwoord sirkel volledig in.
5. Sterkte!

FAKTORE VAN PRODUKSIE

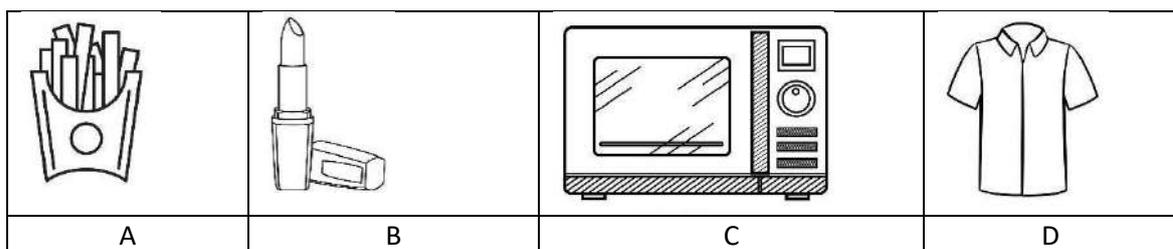
Abel het 'n onderneming begin. Hy het 6 werkers in diens wat die tuine van mense in sy gemeenskap skoonmaak. Beantwoord vrae 1 en 2 wat hiermee verband hou.

1. Abel het twee grassnyers gekoop om in sy besigheid te gebruik. As watter produksiefaktor sal jy die grassnyers klassifiseer?
  - A Grond
  - B Arbeid
  - C Kapitaal
  - D Entrepreneurskap

2. Wat sal die vergoeding wat Abel ontvang genoem word?
  - A Huur
  - B Lone
  - C Rente
  - D Wins

3. Die volgende hou verband met hulpbronne wat gebruik word in die vervaardiging van goedere en dienste. Watter een van die volgende is nie van kardinale belang in die ekonomie nie?
  - A Die manier waarop hulpbronne gebruik word.
  - B Die plek waar hulpbronne gebruik word.
  - C Die rede waarom hulpbronne gebruik word.
  - D Wie die uitset van die hulpbronne wat gebruik word sal kry.

4. Die vraag na natuurlike hulpbronne hang af van die:
  - A prys van die natuurlike hulpbron plus die loon van die arbeid wat gebruik word.
  - B uitset wat met die natuurlike hulpbron geproduseer kan word.
  - C aanbod van die natuurlike hulpbron.
  - D ewewigsprys betaal vir die natuurlike hulpbron.

5. Land Z ervaar 'n toename in die vraag na lemoene. Watter een van die volgende sal nie 'n gevolg daarvan wees nie?
  - A 'n Afname in die getal lemoenplukkers in diens.
  - B 'n Toename in die waarde van die marginale produk van lemoenplukkers.
  - C 'n Toename in die prys van lemoene.
  - D 'n Toename in die loon van lemoenplukkers.

6. 'n Verhoging in die prys van motorvoertuie verskuif die vraagkurwe na fabriekswerkers in die motorsektor na:
  - A links en verminder die loon.
  - B regs en verminder die loon.
  - C regs en verhoog die loon.
  - D links en verhoog die loon.

7. Ekonomie maak voorsiening vir die *verbruik van kapitaalgoedere* deur middel van:
- A kompromis-ruil (trade-off).
  - B depresiasie.
  - C kapitaalverdieping.
  - D kapitaalverbreding.
8. Watter produksiefaktore word inherent deur mense besit?
- A Grond en arbeid.
  - B Arbeid en kapitaal.
  - C Kapitaal en entrepreneurskap.
  - D Arbeid en entrepreneurskap.
9. Die produksieproses verwys na stappe wat betrokke is by die transformasie van faktorinsette in:
- A goedere en dienste.
  - B faktorvergoeding.
  - C produksiefaktore.
  - D hulpbronne.

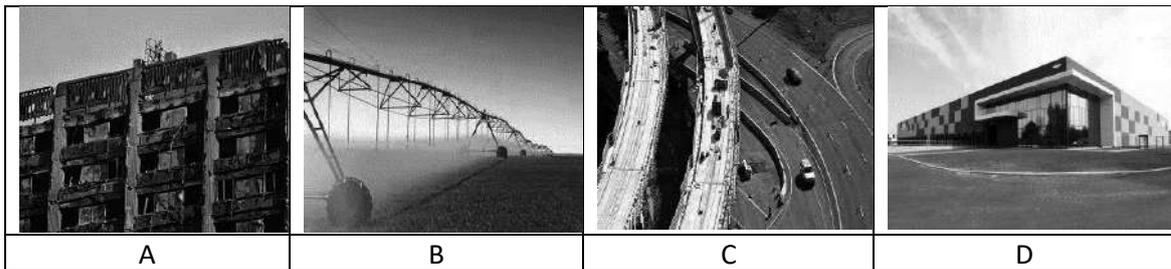
DIE GEBRUIK VAN EKONOMIESE GOEDERE EN DIENSTE

10. Finale verbruik deur huishoudings verwys na besteding deur individue op:
- A finale en intermediêre goedere en dienste vir verbruik.
  - B finale goedere en dienste vir verbruik in teenstelling met voorsiening vir die toekoms.
  - C finale goedere en dienste vir verbruik sowel as voorsiening vir die toekoms.
  - D intermediêre goedere en dienste vir verbruik.
11. Watter een van die volgende is 'n voorbeeld van 'n nie-duursame verbruikersgoedere?

12. Finale verbruiksbesteding deur huishoudings geklassifiseer volgens tipe aktiwiteit word bereken as die totale verbruik op/deur:
- A die primêre sektor, plus die sekondêre sektor, plus die tersiêre sektor.
  - B duursame goedere, plus semi-duursame goedere, plus nie-duursame goedere, plus dienste.
  - C die primêre sektor, plus die sekondêre sektor, plus die tersiêre sektor, minus die buitelandse sektor.
  - D duursame goedere, plus semi-duursame goedere, plus nie-duursame goedere, minus dienste.

13. Bruto vaste kapitaalvorming sluit alles behalwe een van die volgende in:

14. Finale verbruiksbesteding deur huishoudings teen NOMINALE pryse dui op besteding deur huishoudings op finale goedere en dienste teen:

- A huidige volumes vermenigvuldig met basispryse.
- B konstante volumes vermenigvuldig met basispryse.
- C huidige volumes vermenigvuldig met huidige pryse.
- D konstante volumes vermenigvuldig met huidige pryse.

15. Die verskil tussen bruto kapitaalvorming en netto kapitaalvorming is te danke aan:

- A depresiasie.
- B appresiasie.
- C revaluasie.
- D devaluasie.

16. Die BBP word bereken as:

- A $C + I + G$
- B $C + I + G + (X + M)$
- C $C + I + G + (X - M)$
- D $C + I + G + (M - X)$

17. Die regering bestee geld daaraan om die COVID-19-inenting gratis aan alle burgers te verskaf. Dit word geklassifiseer as:

- A algemene openbare dienste.
- B beskermingsdienste.
- C maatskaplike dienste.
- D ekonomiese dienste.

18. Watter een van die volgende is verkeerd?

- A $BBP > GDE$ dan $X > M$
- B $BBP < GDE$ dan $X < M$
- C $BBP = GDE$ dan $X = M$
- D $BBP \geq GDE$ dan $X \leq M$

19. Basiese pryse word omgeskakel na markpryse deur:

- A belasting op produkte by te voeg en subsidies op produkte af te trek.
- B belasting op produkte af te trek en subsidies op produkte by te voeg.
- C die belasting op produkte by te voeg en subsidies op produkte by te voeg.
- D die belasting op produkte af te trek en subsidies op produkte af te trek.

EKONOMIESE STELSLS

20. In Land Y mag individue besighede besit. Sommige ondernemings word deur die staat besit en die meeste maatskaplike dienste word deur die staat gelewer. Die ekonomiese stelsel van Land Y kan die beste beskryf word as 'n:

- A bevelseksonomie.
- B kommunistiese ekonomie.
- C gemengde ekonomie.
- D markeksonomie.

21. Die sogenaamde onsigbare hand bepaal pryse in 'n ____ ekonomie.

- A bevels
- B kommunistiese
- C gemengde
- D mark

22. Die burgers van Land Y ontvang gratis mediese dienste by openbare hospitale. Hulle kan egter kies om na private hospitale te gaan en vir hierdie dienste te betaal. Die ekonomiese stelsel van Land Y kan die beste beskryf word as 'n:

- A bevelseksonomie.
- B kommunistiese ekonomie.
- C gemengde ekonomie.
- D markeksonomie.

23. Watter een van die volgende sal waarskynlik 'n uitwerking hê op die prys en kwaliteit van goedere in 'n markeksonomie?

- A Regeringsregulasies en die volume van internasionale handel.
- B Mededinging asook vraag en aanbod.
- C Produksiemoontlikheid en begrotingsbeperkings.
- D Tariewe en handelshindernisse.

24. Watter vrae word gevra wanneer die verskillende ekonomiese stelsels bestudeer word?

- A Wat om te produseer, waarom om te produseer en wanneer om te produseer?
- B Wat word geproduseer, hoe word dit geproduseer en vir wie word dit geproduseer?
- C Wat is die geleentheidskoste, watter ekonomiese hulpbronne is nodig en waarom moet hierdie hulpbronne gebruik word?
- D Wat is die geleentheidskoste, waarom is ekonomiese hulpbronne nodig en wanneer moet hierdie hulpbronne gebruik word?

25. Daar is 100 televisies te koop en 150 mense wil dit koop. Dit is 'n tipiese probleem van die:
- A markstelsel waar markkragte sal bepaal wie hierdie televisies kan koop.
  - B bevelstelsel waar die regering sal aandui wie toegelaat sal word om hierdie televisies te koop.
  - C gemengde stelsel waar 'n spel van kans sal besluit wie kry televisies.
  - D markstelsel aangesien televisies skaars goedere is en die behoefte daarvoor groter is as die aanbod.
26. Die aantal goedere en dienste wat 'n huishouding in 'n vryemarkstelsel kan koop, word bepaal deur die huishouding se:
- A inkomste.
  - B inkomste en welvaart.
  - C rykdom.
  - D loon- en rente-inkomste.

DIE EKONOMIESE STRUKTUUR VAN SUID-AFRIKA

27. Die ekonomiese struktuur verwys na:
- A hoe die vrae oor wat, hoe en vir wie om te produseer, beantwoord word.
  - B die organisering van die ekonomie met betrekking tot die primêre, sekondêre en tersiêre sektore.
  - C die insluiting van die internasionale sektor met betrekking tot invoere en uitvoere.
  - D die aantal goedere en dienste wat deur formele en informele ondernemings geproduseer word.
28. Die tersiêre sektor sluit in:
- A polisiëring en mynbou.
  - B onderrig en boerdery.
  - C visvang en bouery.
  - D bankiers en rekenmeesters.
29. I&J vang vis in die diepsee op vissersbote wat spesiaal vir hulle gebou word. Hierdie vissersbote gebruik 'n navigasieselsel wat vanaf hawens regoor Suid-Afrika beheer word. Die ekonomiese sektore wat in hierdie scenario beskryf word, in volgorde, is:
- A primêr, sekondêr en tersiêr.
  - B primêre, tersiêre en sekondêre.
  - C sekondêr, tersiêre en tersiêre.
  - D sekondêr, primêr en tersiêr.

30. Die volgende inligting is op www.StatsSA.co.za verkry. Beantwoord vraag 30.

Kwartaal / Kwartaal-groei in Kwartaal 1: 2019 (seisoenaal aangepas en geannualiseer).

Wat beteken die opskrif *Kwartaal / Kwartaal-groei in Kwartaal 1: 2019*?

- A Kwartaal 1 van 2019 word vergelyk met Kwartaal 1 van 2018.
- B Kwartaal 1 van 2018 word van Kwartaal 1 van 2019 afgetrek.
- C Die syfers van Kwartaal 1 van 2018 word aangepas tot by die syfers van Kwartaal 1 van 2019.
- D Die syfers van Kwartaal 1 van 2019 word aangepas tot by die syfers van Kwartaal 1 van 2018.